

Автобіографія

для кандидатів для обрання суддею Європейського суду з прав людини від України

(з урахуванням форми модельної автобіографії (model curriculum vitae), визначеної додатком до Резолюції 1646 (2009) Парламентської Асамблеї Ради Європи)

Резюме – П.В. Пушкар**I. Особисті дані**

Прізвище, ім'я	Пушкар Павло Валентинович
Стать	Чоловіча
Дата і місце народження	██████████ Україна
Громадянство	Україна

II. Освіта, науковий ступінь та інші кваліфікації

1.	Кандидат юридичних наук (2005 р.)	Кандидат наук (еквівалент PhD in Law, доктор філософії) Академія адвокатури України / Юридичний факультет Київського Університету імені Тараса Григоровича Шевченка («Угода про визнання вини у сучасному кримінальному процесі: порівняльно-правове дослідження», спеціальність 12.00.09, Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза).
2.	Післядипломна вища освіта (2006 – 2007 рр.)	Postgraduate diploma in international commercial arbitration Queens Mary College, University of London, Сполучене Королівство
3.	Вища освіта (1999 – 2000 рр.)	LLM in International Law (Магістр міжнародного права) Nottingham University School of Law, Сполучене Королівство Тема дисертації «Спрошені та скорочені процедури розгляду кримінальних справ та їх відповідність вимогам ЕКПЛ»
4.	Вища освіта (1998 – 1999 рр.)	Магістр права (з відзнакою) Юридичний факультет Київського Національного Університету імені Тараса Григоровича Шевченка (спеціалізація СПА). Тема магістерської дисертації «Застосування та впровадження положень ЕСПЛ судами України в кримінальному процесі України»
5.	Вища освіта (1994 – 1998 рр.)	Бакалавр права (з відзнакою) Юридичний факультет Київського Національного Університету імені Тараса Григоровича Шевченка
6.	Дипломи та післядипломна вища освіта	Курси з прав людини міжнародного інституту прав людини імені Рене Кассена м. Страсбург, в тому числі з питань викладання тематики прав людини в юридичних ВНЗ (1999 та 2000 рр.), а

		також дистанційні курси Всесвітньої організації з інтелектуальної власності з питань захисту права інтелектуальної власності, управління інтелектуальною власністю та арбітражу з питань інтелектуальної власності та копірайту (2009, 2012 та 2013 рр.). Експерт з медіації (Міжнародна асоціація медіації - GEMM; 2013.)
7.	Шкільна середня освіта	Школа № 92 імені Івана Франка (м. Київ), Lutheran North High School (1993-1994 рік, Сент-Луїс, Сполучені Штати).

III. Професійна діяльність у галузі права:

(а) Судова діяльність – (б) несудова діяльність – (в) неюридична професійна діяльність

3 серпня 2016 року по даний час	<p>Керівник відділу (Відділ III), Департамент виконання рішень ЄСПЛ, Генеральний директорат з прав людини та верховенства права, Рада Європи (найвищий ранг серед «українських» посад в Секретаріаті Ради Європи – ранг А4, п'ятий ешелон – дипломатичний статус міжнародного службовця Секретаріату Ради Європи)</p> <ul style="list-style-type: none"> Підготовка та представлення справ «на контролі щодо виконання» на спеціальних засіданнях Комітету Міністрів Ради Європи стосовно 47 країн Ради Європи, що відбуваються 4 рази на рік (за час роботи представляв справи на 20 таких спеціальних засіданнях, в якості доповідача від Секретаріату Ради Європи); Стратегічне управління відділу та департаменту виконання стосовно роботи з нагляду щодо виконання рішень ЄСПЛ по 17 країнах-членах Ради Європи, координація роботи з іншими структурними підрозділами Ради Європи, Судом з прав людини, ПАРЕ, Комісаром з прав людини, Офісом Генерального Секретаря Ради Європи; Координація роботи Департаменту з державами-членами Ради Європи (МЗС та МінЮст, органи судової та законодавчої влади), співпраця з Інституціями з захисту прав людини та громадськими організаціями; Керівництво групою експертів Департаменту (біля 20 осіб) щодо надання експертної та технічної допомоги з питань виконання рішень ЄСПЛ державам-членам Ради Європи, управління роботою Департаменту стосовно 17 країн Східної та Центральної Європи (зокрема щодо України, Молдови, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Литви, Латвії, Естонії, Швейцарії), країн загальної правової традиції (Мальта, Ірландія, Кіпр, Сполучене Королівство), а також інших (Норвегія, Ісландія, Данія, Російська Федерація, Польща, Румунія, тощо), встановлення та підтримання робочих контактів з органами виконавчої, судової та законодавчої влади стосовно вжиття заходів загального характеру;
---------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Член робочої групи Генерального Секретаря Ради Європи з питань свободи слова (підготовка поточних звітів Генерального Секретаря Ради Європи з питань захисту свободи слова); • Експерт та радник Генерального Директорату з прав людини та верховенства права Ради Європи стосовно правової та судової реформ в Україні, щодо реформи конституційного судочинства, судової та антикорупційної реформи (одне з суттєвих досягнень – зменшення кількості справ на розгляді КМРЕ стосовно України з 1,600 до 600 за період з 2016 року та посилення роботи над «структурними реформами» та проблемами ідентифікованими в рішеннях ЄСПЛ); • Координатор програм співпраці з Україною від Департаменту виконання рішень ЄСПЛ (робота над формулюванням завдань та реалізацією Плану Дій Україна – Рада Європи з 2016 року по даний час); • Представник Департаменту та доповідач, експерт та представник Ради Європи під час двосторонніх консультацій, конференцій та семінарів, навчальних візитів, а також при виробленні стратегії виконання рішень ЄСПЛ, з точки зору заходів загального та індивідуального характеру; • Координатор аналітичної роботи з аналізу законодавства, судової та адміністративної практики, імплементуючих актів на відповідність практиці ЄСПЛ та вимогам рішень Комітету Міністрів Ради Європи, нормам-рекомендаціям Ради Європи; • Експерт Ради Європи по країнах Східної Європи та Балканських країнах, експерт з питань безпеки журналістської діяльності (Департамент ЗМІ та Інформаційного суспільства Ради Європи), правового регулювання обігу незаконних наркотичних засобів (Група Помпиду Ради Європи), прав людини та арбітражу (Спортивні Конвенції Ради Європи та протидія допінгу), медіації та альтернативного вирішення спорів (співпраця з CEREJ), виконання судових рішень (співпраця з Венеційською Комісією); • Викладач та тренер з проблематики виконання рішень ЄСПЛ в Секретаріаті Європейського суду з прав людини (з 2016 року).
Січень 2011 року по січень 2016 року	<p><i>Перший доповідач Секретаріату ЄСПЛ по справах стосовно України за призначенням Голови ЄСПЛ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконання квазі-судових функцій підготовки справ до розгляду, підготовки проектів рішень Суду та відповідної кореспонденції, участь в судових засіданнях при розгляді справ одноосібно суддями ЄСПЛ (за призначенням Голови Страсбурського Суду та доповідач по справах стосовно України); • Відповідальний старший юрист Секретаріату за «контроль якості рішень», юридичний та лінгвістичний контроль рішень, що готуються до розгляду різними складами Суду – одноособово, 3 судді, Палата та Велика Палата ЄСПЛ;

	<ul style="list-style-type: none"> • Доповідач від Секретаріату одноосібному складу Суду, комітетам з трьох суддів та палатам, Великою Палатою Суду (робота над рішенням у справі <i>Burmych and Others v. Ukraine</i>); • Стратегічне керівництво відділом та суттєве вдосконалення та спрощення процесу розгляду справ, як «явно неприйнятних» та і справ з «стверджуваними обгрунтованими порушеннями Конвенції» - зменшення кількості розглянутих заяв стосовно України на 90% з розглядом на предмет тільки прийнятності біля 35,000 заяв протягом 5 років (загальний обсяг опрацювання – біля 60,000 заяв за період 5 років); • Робота з вдосконалення процедури реєстрації заяв на предмет відповідності формальним вимогам Правила 47 щодо змісту заяви та рішень стосовно передачі заяв на розгляд комітетів з трьох суддів та палат Суду з семи суддів; • Організація та керівництво процесами підготовки рішень стосовно вжиття заходів тимчасового характеру по Правилу 39; • Розробка системи спрощеного розгляду заяв для всього ЄСПЛ, а також «негайної комунікації» (Immediate simplified communication of cases) щодо сталої прецедентної практики та підготовка до розгляду біля 3,500 заяв до розгляду шляхом «групових рішень ЄСПЛ»; • Розробка та впровадження системи спрощеного розгляду справ за процедурою «сталого прецедентної практики Суду» (well-established case-law of the Court); • Експерт Секретаріату з питань застосування ІТ технологій, як наслідок - зміна концепції бази судових рішень ЄСПЛ Hudoc, її доступності та ефективності використання в щоденній роботі та підготовка змін до системи електронного документообігу в ЄСПЛ; • Викладач та тренер Секретаріату ЄСПЛ для юристів-початківців та досвічених юристів з питань практики ЄСПЛ (прийнятність заяв, стаття 1 Протоколу № 1, стаття 6, виконання рішень ЄСПЛ, тощо); • Експерт Ради Європи по країнах Східної Європи та Балканських країнах, експерт з питань безпеки журналістської діяльності, правового регулювання обігу незаконних наркотичних засобів, прав людини та арбітражу, Конвенції з прав людини та практики ЄСПЛ, виконання рішень ЄСПЛ, тощо.
3 квітня 2009 року по серпень 2016 року	<p>Секретар медіаторів Ради Європи за призначенням Генерального Секретаря Ради Європи</p> <ul style="list-style-type: none"> • Координація звернень до медіаторів та опрацювання початкових матеріалів медіації; • Підготовка роботи медіаторів та юридичне супроводження справ, • Досудова медіація (до розгляду справ в Адміністративному трибуналі Ради Європи або в комісії з питань службової етики),

	<ul style="list-style-type: none"> Робота над щорічною доповіддю медіаторів Ради Європи.
Січень 2002 року по серпень 2011 року	<p>Юрист та старший юрист Секретаріату Європейського суду з прав людини, експерт Ради Європи та тренер з питань Конвенції, практики Суду та основ роботи в Суді</p> <ul style="list-style-type: none"> Оцінка питань прийнятності та підготовка заяв до розгляду по суті (одноосібно, комітети із трьох суддів, палата та Велика палата); Написання проектів перших рішень стосовно України та участь у формуванні судової практики стосовно України (справи «Мельниченко», «Невмержицький», «Мельник», «Українська медійна група», «Свято-михайлівська парафія» та багато інших); Підготовка до розгляду рішень стосовно прийняття заходів тимчасового характеру, правової допомоги, прийнятності; Доведення заяв до відома уряду та рішень по суті (загалом робота із списком із понад 1,200 заяв на рік, тобто більше 12,000 справ за період майже 10 років); Робота над формуванням сталої прецедентної практики по справах стосовно України, опрацювання «лідуючих та пілотних рішень», підготовка публічних слухань у справах «Українська Прес Група» та «Салов», місії з встановлення фактів з судовим засіданням у Апеляційному Суді Хмельницької області у справі «Давидов та інші проти України» (одна з останніх таких місій в історії ЄСПЛ); Контроль «якості роботи» молодших юристів Секретаріату ЄСПЛ (до 10 осіб), включно з роботою якості «доповідача Секретаріату» з «явно неприйнятних заяв», що розглядалися складами Суду одноосібно та складом із трьох суддів; Викладання з питань підвищення кваліфікації юристів Секретаріату та співробітників Ради Європи; Експерт Ради Європи з питань практики ЄСПЛ в Україні та країнах Східної Європи, експерт Групи Помпиду, Медійних проектів Ради Європи, проектів реформування системи правоохоронних органів та кримінальної юстиції в країнах Східної Європи та на Балканах, тощо.
Жовтень 1999 року – грудень 2001 року	<p>Юрист та старший юрист в приватній адвокатській практиці (юридична фірма «Юріс»). Надання юридичних консультацій, подання та супроводження судових позовів, захист масштабних інвестицій, участь та забезпечення арбітражних розглядів (ЄСПЛ, МКАС, LCIA, ICC, третейські та міжнародні арбітражні органи та інші), питання міжнародного судочинства, виконання рішень судів та третейських та арбітражних органів іноземних країн, тощо. Помічник адвоката (юридична консультація № 2 Залізничного району міста Києва).</p>
Січень 1998 року –	<p>Начальник відділу Управління міжнародно-правового співробітництва Верховного Суду України (забезпечення міжнародно-правової діяльності</p>

серпень 1999 року	Голови та заступників Голови ВСУ, судових колегій, міжнародно-правові контакти, переклади та аналіз рішень ЄСПЛ, участь у експертних заходах Ради Європи і зокрема у урочистому відкритті нового єдиного Європейського Суду з прав людини у листопаді 1998 року, розробці <i>Європейської Хартії щодо Закону про статус суддів</i> , а також організація конференції Четвертої Конференції Голів Верховних Судів країн Центральної та Східної Європи, з прийняттям рекомендацій щодо ефективності здійснення правосуддя та управління судовими процесами, тощо). Підвищено до посади начальника відділу за ефективність та успіхи в роботі з посади головного консультанта управління міжнародно-правового співробітництва Верховного Суду України.
--------------------------	---

IV. Науково-викладацька та дослідницька діяльність

1.	З 2013 року	Лектор в Національній Школі Суддів України для суддів Верховного Суду та вищих судів (у 2021 році планується викладання курсів для суддів місцевих судів та судів апеляційної інстанції з кримінального процесу (зокрема: угода про визнання вини та Європейська практика її застосування; Захист права власності за статтею 1 Протоколу № 1; розгляд земельних спорів на підставі практики ЄСПЛ; релевантність посилань на практику ЄСПЛ), тощо). У 2019 році брав участь у розробці та підготовці, спільно з Національною Школою Суддів України, Київських рекомендацій про зміст та методологію суддівської освіти з питань застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, практики Європейського суду з прав людини та виконання рішень Європейського суду з прав людини.
2.	З 2021 року	Запрошений викладати в Школі права Університету Роберта Шумана та Національного Університету «Києво-могилянська академія» (з вересня 2021 року)
3.	Доктор права (кандидат) Doctor juris (2011 – до цього часу рр.)	<i>Max Planck Institute of European Procedural Law (Luxembourg) / Max Planck Institute of the International Public and Comparative Law (Heidelberg), School on Successful Dispute Resolution in International Law</i> Підготовка докторського наукового дослідження на тему дотримання норм міжнародного права через виконання рішень міжнародних судів та трибуналів (на практиці Європейського Суду з прав людини та прикладі міжнародних судових та арбітражних органів, щодо України, РФ та країн Східного Партнерства). З 2011 року, я займаюся докторським науковим дослідженням у галузі виконання рішень міжнародних судових органів та трибуналів, а також Європейського суду з прав людини країнами Східної Європи, зокрема Україною, країнами Східного Партнерства, тощо. Це дослідження зосереджується на механізмі імплементації норм міжнародного права і

		зокрема норм Конвенції та практики Суду через призму виконання рішень ЄСПЛ. Мета цього дослідження - виявлення історичних закономірностей, системно-структурних проблем, основних правових перепон у виконанні рішень міжнародних судових установ та вироблення методології, тактики та стратегії забезпечення виконання юридичних зобов'язань держав, що впливають із вимог рішень ЄСПЛ. Це дослідження здійснюється в рамках моєї участі у навчальних процесах в Інституті Європейського Процесуального Права імені Макса Планка у місті Люксембург (Max Planck Institute of the European Procedural Law), Школи успішного вирішення міжнародних спорів Інституту Макса Планка (School on Successful Dispute Resolution in International Law). Паралельно дослідження щодо теми теоретичного та практичного характеру – Виконання рішень міжнародних судів та трибуналів: основи теорії та практика реалізації – наразі готується до опрацювання.
4.	Доцент 2011 – 2016	<i>Юридичний факультет Київського Національного Університету імені Тараса Григоровича Шевченка</i> Вересень 2011 – по червень 2016 року – доцент та викладач, юридичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка <i>Викладання курсів з верховенства права, порівняльного права, теоретичних аспектів застосування практики ЄСПЛ, Європейського права у галузі прав людини та спекурсів з практики ЄСПЛ, організація Літніх шкіл з міжнародного та європейського права з прав людини, тощо.</i>
5.	Доцент 2009 - 2011	Вересень 2011 року – по вересень 2011 року – доцент та викладач, Київського Університету права Національної Академії Наук України <i>Викладання курсів з верховенства права, порівняльного права, теоретичних аспектів застосування практики ЄСПЛ, Європейського права у галузі прав людини та спекурсів з практики ЄСПЛ, тощо).</i>

V. Наукова та викладацька діяльність у галузі прав людини

Моя наукова, експертна та викладацька діяльність зосереджена на питаннях захисту прав людини та порівняльних досліджень Європейського права у галузі прав людини, проблематиці міжнародного права та процесу, виконання рішень міжнародних судів та трибуналів, а також поєднується із проблематикою захисту прав людини в кримінальному процесі, цивільному праві (питання захисту права власності), при альтернативному розгляді спорів шляхом третейського розгляду та медіації, тощо (напрямку, в різних формах, починаючи з 1998 року). Цей напрямок власне і є напрямком моєї професійної спеціалізації.

1.	3 лютого 2020 року	Член науково-консультативної ради при Верховному Суді (за рішенням Пленуму Верховного Суду)
2.	25-26 липня 2019 року	Відібрано кандидатом на обрання суддею Європейського суду з прав людини (відповідно до пункту 10 Положення про проведення конкурсу, затвердженого Указом Президента України)

		від 10 червня 2019 року № 356, та з урахуванням вимог резолюцій і рекомендацій Парламентської Асамблеї Ради Європи).
3.	3 2002 року	Брав участь у навчальній програмі Ради Європи щодо підвищення ефективності управління персоналом, знання мов (включно з французькою, польською та німецькою), а також з метою посилення знань у галузі права ЄС та Ради Європи, Європейської Конвенції з прав людини та практики ЄСПЛ, політичних, дипломатичних та протокольних аспектів діяльності Ради Європи, міжнародних переговорів, медіації та вирішення спорів (загалом взяв участь та успішно пройшов біля 50 тренінгів Ради Європи).
4.	3 2014 року	В рамках проектів ОБСЄ в Україні, беру активну участь у Міжнародному форумі з практики Європейського суду з прав людини, Щорічному Форумі з судової реформи АПУ та Форумі з виконання судових рішень, що організується за підтримки Ради Європи.
5.	3 2011 року	3 2011 року я брав участь у підготовці Українського Часопису Європейських Студій, в якості члена редакційної колегії цього видання.
6.	3 2014 року	Засновник та викладач Щорічної Школи з проблем захисту прав людини в міжнародному та європейському праві (цього року проводитиметься вже 7ма Щорічна Школа за підтримки ОБСЄ та Ради Європи, участі Київського та Львівського національних університетів, Українського католицького університету, Національного університету «Києво-могилянська академія» та Національного Університету Внутрішніх Справ. Ця школа спрямована на посилення навчання студентів та починаючих фахівців у галузі права міжнародному праву з прав людини та європейському праву з прав людини в Україні, ініційована та організується з 2014 року.
7.	2008 – по даний час	Експерт у навчальних проектах ОБСЄ, як в Україні так і в інших країн ОБСЄ (розробка програми підготовки з прав людини та міжнародного права для Інституції омбудсмена у Косово у 2010 році, а також підготовка публікації з правоохоронної діяльності та захисту прав людини у 2008 році). Експерта участь у заходах ОБСЄ з прав людини в Україні.
8.	3 2000 року	Також, починаючи з 2000 року розробив та запровадив в навчання курси для ВНЗ, зокрема, як «Європейське право у галузі прав людини», «Роль Європейського суду з прав людини у реалізації прав людини в Європі», «Права людини в кримінальному процесі», «Практика ЄСПЛ та верховенство права», тощо. Ці спецкурси, в тому числі англомовні спецкурси були запровадженні у програмі підготовки магістрів, а пізніше англомовних магістрів за спеціальністю «Права людини» та «Юридична практика» на юридичному факультеті Київського

		Національного Університету імені Тараса Шевченка (з 2011 року), Київському Університеті права НАН України, в American Common Law Centre (директорка доцент Ольга Купрієвич), тощо. В той же час займався розробкою курсів з права ЄС у галузі прав людини (програма EUNEG), а також викладанням на курсах Regional MA degree in human rights and democratisation (спільно з Університетами Вірменії, Молдови, Білорусі та Литви), а також MA з прав людини та публічного адміністрування (Університет Миколас Ромеріс, Литва).
9.	1995 - 2000	Юрист-перекладач (часткова зайнятість). Співпраця з Rule of Law Consortium / ARD Checci, ABA/CEELI, Українською правничою фундацією, тощо.

VI. Інша діяльність, у тому числі публічна:

а) посада в державній установі

Січень 1998 року – серпень 1999 року	Головний консультант та пізніше начальник відділу Управління міжнародно-правового співробітництва Верховного Суду України (забезпечення міжнародно-правової діяльності Голови та заступників Голови ВСУ, судових колегій, міжнародно-правові контакти, переклади та аналіз рішень ЄСПЛ, участь у експертних заходах Ради Європи і зокрема розробці Європейської Хартії щодо Закону про статус суддів, а також організація конференції Голів Верховних Судів країн Центральної та Східної Європи, тощо).
--------------------------------------	---

б) виборні посади

У політичній діяльності участі не брав. Виборних посад у органах влади та самоврядування не займав.

в) займані посади у політичних партіях та рухах (вказіть діяльність, якою займаєтесь на сьогодні)

Політичною діяльністю не займався та в політичних партіях та рухах участі не брав.

VII. Публікації та інші дослідницькі роботи з правової проблематики

Загальна кількість публікацій – приблизно біля 100 публікацій (повний список публікацій надається окремо), включаючи опубліковані матеріали в електронних виданнях, в тому числі на підставі виступів на конференціях, семінарах та круглих столах, в Україні, Грузії, Сполученому Королівстві, Німеччині та інших країнах. Перша публікація з Конвенції опублікована мною у 1998 році, декілька публікацій плануються до виходу у 2021 році.

Наразі готується нове науково-практичне видання для суддів щодо захисту права власності та практики ЄСПЛ, а також видання стосовно спрощених та скорочених процедур розгляду кримінальних справ та їх відповідності Конвенції та практиці Європейського Суду, вимогам виконання рішень ЄСПЛ.

Закінчується робота над глосарієм термінів по Конвенції та практиці Суду, а також публікаціями стосовно виконання рішень ЄСПЛ (планується видання низки публікацій українською мовою у 2021).

Нижче наводиться невичерпа вибірка публікацій з 1998 по 2021 роки (повний список публікацій додається, включно з публікаціями що плануються до виходу).

Вибрані публікації (невичерпний перелік):	
1.	<i>Гармонізація законодавства України у галузі правосуддя з вимогами Європейської конвенції про захист прав та основних свобод людини</i> . П.В.Пушкар. Проблеми гармонізації законодавства України з міжнародним правом. Інститут законодавства ВРУ. Матеріали науково-практичної конференції. Київ, 1998 р., стор. 421-424.
2.	<i>Fundamental Rights in Europe: the ECHR and its Member States, 1950-2000</i> . Oxford University Press, 2001. Editors Robert Blackburn & Jorg Polakiewicz. pp. 914-934 (Chapter on Ukraine).
3.	<i>The reform of the system of Criminal Justice in Ukraine: the Influence of the European Convention of Human Rights</i> . European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice. Vol. 11/2 (2003), pp. 195-214.
4.	<i>Актуальні проблеми захисту права власності в практиці Європейського суду з прав людини та її вплив на правову систему України</i> (друге видання, оновлене, на підставі видання «Захист прав та майнових інтересів у Європейському суді з прав людини», м. Київ, 2001 рік). Навчально-методичний посібник для суддів (Книга II). Рада Європи та Академія суддів України. Київ, 2009 рік. (готується видання 2019 року).
5.	<i>Заборона катувань та інші форми жорстокого поводження чи покарання: застосування практики Європейського суду з прав людини</i> . П.В. Пушкар // Європейський суд з прав людини. Судова практика. - Вип. 1. - Ч. 3. - К., 2011. – С. 290-325.
6.	Гончаренко В.Г., Нор В.Т., Шумило М.Є. (ред.) <i>Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар</i> . Київ: Юстініан, 2012.-1224 с. (глава та науково-практичний коментар стосовно угод про визнання вини та примирення).
7.	<i>The role of international and regional instruments of human rights protection in the domestic human rights protection: are international instruments truly subsidiary?</i> Право і громадянське суспільство (науковий журнал електронне видання), №1(1), 2012 рік.
8.	<i>Необхідність забезпечення національної безпеки як підстава обґрунтованого обмеження прав людини в практиці Європейських держав (на підставі практики Європейського суду з прав людини)</i> . Національна безпека та оборона. № 5-6 (163-164), 2016 рік.

9.	<i>Посилення спроможності судової влади у виконанні рішень Європейського суду з прав людини: досвід держав-членів Ради Європи / П.В. Пушкар // Вісник Верховного Суду України. –2017. –№ 6 (202). –С. 41-45.</i>
10.	<i>Виконання рішень Європейського суду з прав людини щодо України: основні системно-структурні проблеми та невиконання національних судових рішень постановлених проти держави. Український часопис міжнародного права (№ 1(2019)).</i>
11.	<i>Case-law of the European Court of Human Rights and the European Union Law: An Area of Important Interaction and Dialogue for Stronger Human Rights Protection in Europe. Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. 2020. Том 5, стор. 66 – 75.</i>
12.	<i>Cases of the European Court of Human Rights Significant for European Integration of Ukraine: Levchuk v. Ukraine, Judgment of 3 September 2020 (Final on 3 December 2020): Case Commentary. Vol. 6, NaUKMA Research Papers. 2021. Law, pages. 73-76.</i>

VIII. Діяльність в інших сферах:

а) сфера діяльності	б) строк діяльності та функції	
Культура та мистецтво (Недержавна громадська організація МІСТ Франція-Україна), культурні обміни, поширення інформації та творів українських та французьких митців у Франції та Україні.	З 2009 року по даний час	Голова організації / член Наглядової Ради організації
Член Амікале де персоналель – профспілки співробітників Ради Європи (Арт-Клуб та футбольний клуб Ради Європи)	З 2002 року по даний час	Учасник
Центр з прав людини (м. Київ)	1998 - 1999	Засновник
Всеукраїнська організація «Асоціація студентів-правників України»	1997-1998	Віце-президент
Асоціація студентів-правників КНУ ім. Тараса Шевченка; Головний редактор часопису Асоціації студентів-правників України	1995-1998	Голова

IX. Знання мов

Мова	Читання / Письмо / Усне мовлення
Англійська	Відмінно (читання, письмо та усне мовлення), рівень C1 (підтверджено курсами іноземних мов при Дипломатичній академії МЗС України у липні 2019 року)
Французька	Відмінно (читання, письмо – «добре» та усне мовлення), рівень C1 (підтверджено курсами іноземних мов при Дипломатичній академії МЗС України у липні 2019 року)

Українська	Рідна
Російська	Еквівалент рідної
Німецька	Добре (читання) та Задовільно (письмо та усне мовлення)
Базові знання інших східноєвропейських мов (польська, чеська, словацька).	

Х. Якщо Ви вважаєте свій рівень володіння офіційними мовами Ради Європи недостатньо професійним для посади судді, будь-ласка, підтвердіть Ваш намір пройти інтенсивні мовні курси на початку строку повноважень у разі обрання Вас суддею Європейського суду з прав людини від України.

Мого рівня знання англійської та французької мови достатньо для виконання службових обов'язків судді Європейського суду з прав людини на високому професійному рівні.

XI. Інша важлива інформація

Рекомендації та інша додаткова інформація можуть бути надані за запитом (список осіб, що можуть надати рекомендації за запитом Комісії додається).

Дипломи та нагороди (невиключний список):

- 2020 – Сертифікати Gamelearn дистанційного навчання з переговорів та розв'язання спорів та управління кадрами;
- 2019 – Сертифікат перебування в Інституті Макса Планка з метою продовження докторського дослідження у статусі науковця-гостя інституту;
- 2017 – Ювілейний пам'ятний знак 95 років Національній академії внутрішніх справ;
- 2013 – Дипломи (з трьох різних курсів Міжнародної організації інтелектуальної власності, дистанційне навчання);
- 1997 – Диплом ELSA – Latvia та ABA/CEELI тренінг з психологічної підготовки для юристів;
- 1996 – Диплом Проекту ООН з цивільної освіти (Центральноевропейський університет, Будапешт);
- 1996 – Диплом ООН проекту цивільної освіти (Представництво ООН в Україні);
- 1994 – Почесний диплом Lutheran North High School (Сент-Луїс, США);
- 1994 – Сертифікат Агенції США з інформації (Вашингтон);
- 1994 – Сертифікат участі від Close Up Foundation (Вашингтон).

Чемпіон Ради Європи з футболу (двічі – 2011 та 2019 – капітан команди) та віце-чемпіон (2013), володар Кубка Ради Європи з футболу Fair Play (2003).

Адвокатське свідоцтво № 2699, від 8 грудня 2006 року, Київська міська КДКА.

XII. Будь-ласка, підтвердіть, що Ви будете постійно проживати в Страсбурзі у разі обрання суддею Європейського суду з прав людини від України.

Так підтверджую. На даний момент я проживаю у місті Страсбург та підтверджую, що у випадку обрання мене суддею Європейського Суду з прав людини зможу залишитися на місці проживання у Страсбурзі.

Підтверджую, що вся інформація викладена у цьому резюме вище, обсягом ~~12~~ сторінок, є вірною.

24 березня 2020 року

П.В. Пушкар (Підпис)

Мотиваційний лист

Моя участь у конкурсі на посаду судді Європейського суду з прав людини від України в першу чергу обумовлена бажанням реалізувати професійну мрію, що закономірно охоплює мою попередньою професійну, експертну, наукову та викладацьку діяльність у галузі імплементації та реалізації Конвенції, за останні більше ніж 20 років, в якості, зокрема, науковця та дослідника Конвенції та практики її імплементації, фахівця з Конвенції та практики Суду в Україні, юриста Секретаріату Європейського суду з прав людини, доповідача Секретаріату Суду по справах стосовно України і наразі визнаного міжнародного експерта Ради Європи з питань імплементації Конвенції, виконання рішень Європейського суду з прав людини та доповідача Секретаріату Ради Європи в Комітеті Міністрів Ради Європи.

Мій шлях ознайомлення та взаємодії з Конвенцією почався у середині 90х з ознайомленням з роботою та редагуванням текстів перших рішень Європейського суду з прав людини, які перекладались Українською правничою фундацією, виданням «Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі», під керівництвом його редактора Юрія Євгеновича Зайцева, редактора-лінгвіста, доцента юридичного факультету Київського університету Тараса Шевченка Ольги Анатоліївни Купрієвич. Під час навчання на юридичному факультеті Київського Університету я мав змогу особисто познайомитися з тематикою Конвенції завдяки програмі Темпус-Таціс ЄС та взяти участь у підготовці міжнародної Конференції «Запровадження та застосування міжнародних норм прав людини» у 1997 році за участі професорів Ван Дійка (члена Європейської Комісії з прав людини), Лео Зваака та майбутньої судді Європейського суду з прав людини Здравки Калайджієвої. Моє бачення та розуміння Конвенції та практики Суду, ролі Ради Європи в імплементації Конвенції, значно розширилися під час роботи в Верховному Суді України, опрацьовуючи за дорученням Голови ВСУ Віталія Федоровича Бойка та Володимира Сергійовича Стефанюка перші рішення Європейського суду, які почали надходити до уваги Верховного Суду України. В цей час я мав можливість у рамках роботи групи експертів взяти участь у підготовці тексту Європейської Хартії щодо Закону про статус суддів, яка стала ключовим інструментом утвердження стандартів незалежності та неупередженості судової гілки влади в Європі. Робота в Верховному Суді України надала можливість перейняти досвід і отримати професійні знання через особисту співпрацю з Заступником Генерального Секретаря Ради Європи Крістіаном Крюгером під час 4ї Зустрічі Голів Верховних Судів країн Центральної та Східної Європи, Юристконсультом Ради Європи Йоргом Полякевічем під час підготовки видання щодо імплементації Конвенції у 1998 році, численних експертів Ради Європи та представників суддівського корпусу Європи, США та Канади, інших країн світу. Навчання в Ноттінгемському Університеті під керівництвом таких професорів як Девід Харріс, Діло Аканде, Найджел Вайт, Пол Робертс, посили мою зацікавленість Конвенцією та практикою Суду. Цю зацікавленість у наукових дослідженнях я зберіг і зараз, продовжуючи теми дослідження і по своїх магістерських дисертаціях і в кандидатському

науковому дослідженні, яке вплинуло і на формування нових положень кримінально-процесуального законодавства 2012 року щодо інституту угод про визнання вини. З того часу, часу моєї першої наукової публікації, я опублікував біля 100 публікацій з тематики Конвенції, практики Суду, виконання рішень Європейського суду з прав людини. Моя робота в Україні в якості адвоката та представника по справах в Європейському суді з прав людини, зокрема, надала можливість познайомитися і з практичними аспектами звернення до Європейського суду з прав людини, як і вся моя подальша робота в Секретаріаті Ради Європи, Секретаріаті Суду та Комітеті Міністрів Ради Європи – надали мені можливість детально скрупульозно вивчити інституційні особливості та процедури функціонування цих інституцій. За час роботи в Суді та Раді Європи мені поталанило працювати пліч-о-пліч з видатними суддями- юристами Суду, як-то Луціус Вільдхабер, Жан-Поль Коста, Ніколас Братца, Роберт Спано, Гокур Йорудсон, Володимир Буткевич, Лоренс Ерлі. Також, вдалося підготувати вже не одне покоління правників, які беруть активну участь у формуванні практики Суду, через роботу у самому Європейському суді з прав людини, в якості суддів (в того числі самого Суду), співробітників Секретаріату, представників заявників та урядів (в тому числі Уряду України). За час роботи в Суді вдалося сформувати першу практику Суду по справах стосовно України, а в Комітеті Міністрів значно змінити негативну ситуацію стосовно виконання рішень Україною та іншими країнами в рамках моїх робочих зобов'язань. За цей час, починаючи з вивчення перших рішень Європейського суду, змінилося моє бачення того чим є Конвенція та практика Суду для Європи та України, а також мої погляди на те наскільки важливу і ключову роль відіграє сама Рада Європи в забезпеченні реалізації положень Конвенції, наскільки значимим за ці роки стала і продовжує бути Конвенція, практика Суду та діяльність Комітету Міністрів Ради Європи для України, системних реформ та її європейського майбутнього.

Однозначно, робота в Раді Європи – це практика міжнародного права і моїм завданням зараз, як і протягом всього часу роботи в Раді Європи, є забезпечення того, щоби міжнародне право було ефективним та реальним правовим інструментом позитивних суспільних змін. Таким інструментарієм є рішення Європейського суду з прав людини, які не тільки індивідуалізують справедливість на найвищому міжнародному рівні. Вони, як наслідок, призводять до системних соціальних та глибинних змін в країнах та регіонах Європи. Рішення Європейського суду з прав людини мають своїм наслідком макротрансформацію правових систем Європи, гармонізацію конституційного правового простору Європи та захисту прав людини. Робота Ради Європи, Європейського суду з прав людини та Комітету Міністрів Ради Європи, з точки зору імплементації Конвенції в цьому контексті, є механізмом забезпечення дієвості цих змін.

Напочатку березня 2021 року я брав участь у засіданні Комітету Міністрів Ради Європи, доповідаючи справи «на контролі щодо виконання» від Департаменту виконання рішень Європейського суду з прав людини, Генерального директорату з прав людини та верховенства права. Доповіді по таких справах та участь у засіданнях Комітету Міністрів

на найвищому рівні мотивують до подальшої роботи, формують відчуття віри у права людини та відповідальності за результат роботи по імplementації Конвенції. Така робота – це робота на найвищому політичному, дипломатичному та правовому рівні з метою формування юридичної архітектури вирішення надзвичайно складних правових, політичних, соціально-економічних та дипломатичних проблем.

Я щиро вірю в міжнародне право та права людини як запобіжники запобігання становленню авторитарним режимам та диктатурі. Порожні декларування намірів дотримуватися міжнародного права, без реальних кроків на його утвердження та реалізацію, створюють загрозу не тільки захисту прав людини, а й миру та стабільності в світі. Про це свідчить досвід останніх років не тільки України, але і Європи та світу в цілому. Сильна демократична системи, яка ґрунтується на захисті прав людини та верховенстві права, я впевнений, зможе подолати такі глобальні виклики як авторитаризм, популізм, недостатність освіти населення, бідність, світову пандемію, інформаційний хаос та корупцію. Ці виклики є надзвичайно актуальними саме зараз. Роль Європейського суду з прав людини є ключовою у формуванні єдиного конституційного простору верховенства права та прав людини в Європі. Формування такого простору неможливе без юридично ідеальної, виваженої та беззаперечної з точки зору легітимності її сприйняття та рецепції практики Європейського суду з прав людини. Це одна з причин та мотивація стосовно того чому я хочу стати суддею Європейського суду з прав людини.

Моє бажання та амбіції – це безпосередньо брати участь у здійсненні правосуддя Європейським судом з прав людини та реалізувати себе як фахівця з Конвенції та практики Суду, міжнародного, порівняльного та національного права, на найвищому судовому рівні. Таким чином я зможу брати участь у формуванні змісту практики Європейського суду, колегіально визначати пріоритети в діяльності Суду, в тому числі по справах стосовно України.

Наразі, слід зазначити, що у березні цього року, Суд проголосив про зміну політики пріоритетності розгляду заяв, зазначаючи, що Суд має намір посилити свою роль у формуванні юридично значимої та актуальної практики Європейського суду з прав людини для подальшого посилення захисту прав людини в Європі. Такий захист неможливий без реформування діяльності Суду, без забезпечення того щоби справи розглядалися своєчасно та без затримок (це особливо стосується і справ стосовно України, яких на розгляді наразі більше 10,650 і значна більшість стосується подій на Сході України та стосується Криму). Необхідно посилити і процес виконання рішень Суду, через реагування на несвоєчасно виконання його рішень або неефективність виконання на підставі практики Суду, що може посилити процес виконання, виходячи із вимог статті 46 Конвенції.

Однозначно, важливим є участь майбутнього судді у процесі реформування діяльності самого Європейського суду з прав людини та тих змінах, що відбуватимуться у

діяльності Суду у зв'язку із набуттям чинності Протоколами №№ 15 та 16 до Конвенції. Моя мотивація ґрунтується на тривалому досвіді та детальному розумінні того як саме працює механізм Конвенції, на національному та міжнародному рівні, наскільки важливим є механізм Конвенції, як в частині діяльності самого Суду, так і в частині нагляду за виконанням рішень Комітетом Міністрів Ради Європи, з точки зору трансформації правових систем Європи та приведенням їх у відповідність до стандартів права Ради Європи, самої Конвенції та практики Суду.

Також, на мою думку, *по-перше*, важливим для майбутнього судді Європейського суду з прав людини, що працюватиме з справами, в тому числі стосовно України, є питання стабілізації практики Суду, забезпечення швидкого та своєчасного розгляду справ осіб, що звертаються за захистом до Європейського суду з прав людини. Це в першу чергу стосується ситуації України (наразі в Європейському суді з прав людини перебуває близько 10,650 заяв стосовно України, які потенційно стосуються серйозних порушень Конвенції і в 2020 році Суд розглянув тільки незначну кількість таких заяв, визнавши більшість неприйнятними, з них прийнявши рішення по суті тільки у 86 справах).

Надмірна тривалість провадження в Європейському суді з прав людини, а в деяких випадках справи розглядаються протягом 5 – 10 років та більше, нівелює вимоги як статті 34 Конвенції так і статті 55 Конституції України, ставить під сумнів дієвість самого механізму Конвенції. Саме тому, надзвичайно важливим є чітке виділення пріоритетів щодо вирішення правових проблем, які носять системно-структурний характер (як-то щодо «класичних проблем», які знаходяться на розгляді в Комітеті Міністрів Ради Європи стосовно виконання: невиконання національних судових рішень, необґрунтоване та незаконне тримання під вартою, а також надмірна тривалість судового розгляду, питання превенції та розслідування фактів катувань, особливо в умовах тримання під вартою, питання захисту прав журналістів та свободи слова, реформи пенітенціарної системи, системи кримінальної юстиції, реформи судової системи та прокуратури, земельної реформи, тощо).

Ці правові проблеми вимагають уваги Суду в багатьох випадках саме через постановлення «пілотних» та «квазі-пілотних» рішень, рішень з вказівками щодо вжиття державами конкретних заходів загального або індивідуального характеру відповідно до статті 46 Конвенції. Такі рішення мають стати важливим пріоритетом в діяльності майбутнього судді. Подібне стратегічне спрямування практики Суду однозначно посилить роботу не тільки Суду, а і Комітету Міністрів Ради Європи, який виконує функцію нагляду за виконанням рішень ЄСПЛ. Пріоритет посилення ефективності роботи Суду та забезпечення доступу до Європейського суду через механізм швидкого та своєчасного розгляду справ, а також забезпечення повного та своєчасного виконання рішень Європейського суду з прав людини - стосується роботи не тільки по справах стосовно України, а і ситуацій по інших країнах, або ситуацій, що стосуються міждержавних спорів та справ, що стосуються питань ефективного контролю та відповідальності держав (перші

рішення по цих категоріях щодо України вже прийняті, зокрема по Криму та стосовно питань прийнятності).

По-друге, пріоритетом для судді Європейського суду з прав людини, що діє в індивідуальній якості, є питання внутрішньої процедурної реформи самого Суду, Регламенту Суду та процедур в рамках яких цей Суд діє. Нажаль, ці процедури, які функціонують на даний час, є морально і юридично застарілими, як наприклад, процедури розгляду справ палатами Суду та Великою палатою ЄСПЛ, що фактично не змінювалися протягом напевно 50 років. Останні зміни, що відбулися у 2018 році, до механізму доведення заяв до відома уряду, зокрема шляхом пропозицій від Секретаріату Суду стосовно дружнього врегулювання таких заяв, мають призвести до зменшення загальної кількості заяв на розгляді Суду, дозволить виділити більш складні та нагальні справи для розгляду в Суді і відповідно підкреслить виключність та субсидіарність механізму Конвенції, а також роль Європейського суду, як органу *де факто* конституційного контролю за дотриманням прав людини в Європі. Також, позитивними змінами, 2019-2020 років, є розвиток інституту спрощеного провадження по справах сталої прецедентної практики, доведення заяв до відома урядів за спрощеними процедурами та постановлення рішень в спрощеній формі, на підставі тієї ж «сталой прецедентної практики». Реформа Суду, наступне приєднання ЄС до Конвенції, більш активний контроль Суду за виконанням своїх рішень, має посилити його взаємодію і з Європейським судом справедливості ЄС, а також з інституціями Європейського Союзу (наднаціональної міжнародної організації, до якої хоче приєднатися в майбутньому і Україна і тому імплементація Конвенція, посилення ролі рішень Суду в Україні, однозначно є важливим євроінтеграційним шляхом для України).

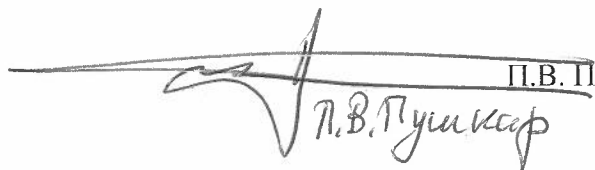
По-третє, досить важливим з точки зору роботи Суду є забезпечення більшої прозорості в роботі Суду, в частині зокрема обґрунтування самих рішень, як постановлених по суті, так і стосовно прийнятності заяв, доступності інформації стосовно того, як саме функціонує Суд, хто приймає рішення та яким чином приймаються рішення, якими є критерії доступу до Суду, прийнятності заяв. Забезпечення більшої доступності Суду та реальне утвердження права на індивідуальне звернення на підставі статті 34 Конвенції є наступним пріоритетом в діяльності майбутнього судді Європейського суду з прав людини. Досить негативно показовим у цьому відношенні є рішення у справі *Бурмич та інші проти України* (за цим рішенням більше 12,000 заяв були зняті з розгляду Великою Палатою Європейського суду з прав людини, а самі справи «передані уряду для вжиття заходів загального характеру»). Незважаючи на те, що таке рішення носить досить прагматичний техніко-юридичний характер та є обґрунтованим з точки зору процесу виконання пілотного рішення у справі *Юрій Миколайович Іванов проти України*, все ж таки це рішення, в певній мірі, ставить під серйозну загрозу механізм права на індивідуальне звернення до Суду, який є ключовим в системі Конвенції та конвенційного нагляду за виконанням зобов'язань державами.

По-четверте, важливим для майбутнього судді Європейського суду з прав людини є підтримання комунікацій та постійна участь у діалозі з національною правовою системою, через участь у публічних заходах, через різні механізми суддівського та академічного діалогу, доступні на національному та загальноєвропейському рівні, поширення інформації про Конвенцію, практику Суду, діяльність Ради Європи у галузі прав людини та забезпеченні основних свобод. Такий робочий діалог та встановлення постійних робочих контактів з національними судами – зокрема через мережу вищих судів створену у Європейському суді з прав людини і в тому числі за участю судів конституційної та загальної юрисдикції - є ключовим для обговорення європейської та національної судової практики та вироблення спільних підходів до синхронізації національної судової практики з практикою ЄСПЛ. Результатом такого діалогу є забезпечення повної дієвості Конвенції на національному рівні, посилення національних механізмів захисту прав людини, превенції порушень Конвенції та особливої субсидіарної ролі національної судової системи у застосуванні Конвенції та практики суду, як джерела права.

По-п'яте, моєю персональною мотивацією є бажання використати весь свій багаж знань та навичок, включаючи не тільки знання з права, а й лінгвістичні знання та навички, робочі знання набуті протягом роботи в Україні та в Раді Європи, за останні більше ніж 20 років, на користь захисту прав людини, зокрема, в Україні та в Європі - загалом. На мою думку роль судді та Європейського суду з прав людини у цьому процесі є абсолютно унікальними, оскільки саме Європейський суд, діючи в рамках права Ради Європи та міжнародного права загалом, є тим каталізатором ідей та змін, які так необхідні для забезпечення надійного функціонування єдиного європейського правового простору, в якому діяльність держав фокусується на захисті та забезпеченні прав людини.

Наостаннє, вважаю, що мої знання, професійні навички, в тому числі робота на найвищому дипломатичному рівні, досвід управління судовими процесами, досвід доповідача в судових процесах в Європейському суді з прав людини, стратегічного планування та «правової архітектури», як в Суді так і Секретаріаті Комітету Міністрів та Департаменті виконання рішень Європейського суду з прав людини, досвід відповідальної роботи на високих посадах в Секретаріаті Суду та Ради Європи, Департаменті виконання рішень Європейського суду, лінгвістичні навички та знання мов, комунікативні навички, досвід, розуміння етики роботи Суду та принципів незалежності та неупередженості, відсутність конфлікту інтересів, особисті та моральні якості є достатніми для ефективного та успішного виконання повноважень судді Європейського суду з прав людини.

24 березня 2021 року

 П.В. Пушкар